

עלייה צורך ירידה

במוסף "הארץ" י"ד בשבט תשמ"ו, פורסמה כתבה גדולה של חנה קלדרון מתחת לכותרת ענק: יושבים ובוכים. ובכותרת משנה, גדולה אף היא: "היאחזות" "אשכולות" של הקיבוץ הארצי מצאה עצמה בגדה. את הקרקע היא מכשירה לגוש אמונים. מפ"ם לא אוהבת את הנושא."

חברי הגרעין נשלחו למקום — בדרום הר יהודה, קרוב לקיבוץ להר הכשר, כי בתוך "הגבול הירוק" הנכסף, בלי לדעת כמובן, איזו שליחות שטנית הם עושים ומאוד נחרתחו כשקראו ב"כל אתר ואתר", שהמקום נועד להיות ישוב קהילתי, וב"מבט לחדשות" הצביע כתב במפורש על המקום: מיועד לגוש אמונים.

לאן יוליכו חרפתם? איך יביטו בעיני ערבים מכפר סמוך, אע"פ שעד כה אף לא ערבי אחד הגיש טענה לקרקע (אולי תעזרו להם, חברי? פיקוח עיניהם). תובעים הסבר. סוף-סוף מגיע אליהם אחראי מקיבוץ עין-שמר ובפיו הסברה והרגעה ואף ייעור: "אתם פה כדי לחסום שטחי אדמה השייכים ללהב ולשמרים מליפול בידי גוש אמונים..."

חנה קלדרון, הכתבת, איננה יכולה שלא להשתומם על תשובה "מוזרה" זו כלשונה. "מה לישובי מפ"ם מעבר לקו הירוק?" לך ספר לה כמה אלפי דונמים מעבר לקו הירוק הקיבוץ הארצי פשוט סיפת, אפילו לא קנה, לקיבוציו, ראו קיבוץ מעברות היושב על אדמה "גזולה" ממש. צדיקים שכאלה.

ובכל זאת, נשמע נימוק הגיוני מפיו של אותו אחראי מעין-שמר: "עדיף שאם מישוהו יירד מכאן, זה יהיה אנחנו".

הוא אשר למדנו מסיפור זה: אל"ף: יש להציל אדמה מידי גוש אמונים. בי"ת: עלייה צורך ירידה היא..."

לא נותר לי אלא לייעץ לוועידת מפ"ם: אם אתם רוצים להציל את הר הבית מידי העם היהודי שרבים כל כך ממנו רוצים לעלות לשם, רק דרך אחת נותרה לכם: עלו אתם לשם... על ערבים אי-אפשר לסמוך.

משרד החוץ רוקד בלט

ידיעה בעתונות: להקת בת שבע יוצאת לשורת הופעות בדרום-אפריקה בניגוד לעמדות משרד החוץ...

זה עתה חזרה מבריה"מ משלחת אנשי תיאטרון ישראלים. האם משרד החוץ הביע את דעתו על יציאתה לשם? אמנם הם לא נסעו להופעות, אך אם מחר תוזמן להקה ישראלית כלשהי לבריה"מ, האם משרד החוץ יתנגד לכך? למה בעצם? רק משום שציונים כלואים ומעונים שם? רק משום שאידה גודל מתייסרת שם ואין נותנים לה לצאת?

ודאי שאין זה טעם מספיק שלא לצאת לשם. יש אומרים, אדרבא, יש טעם לצאת כדי לפגוע וד"ל. נכון, אך ברור שהיציאה לבריה"מ אין פירושה הזדהות כלשהי עם המשטר השורר שם והוא בגלוי אויב לנו, פה ולאחינו שם.

למה, איפוא, תיחשב יציאת בת שבע לדרא"פ כשמץ הזדהות עם המשטר שם? למשרד החוץ — בייחוד בראשותו של שר החוץ יצחק שמיר — פתרונות, או שמא... לא?

לדליה רביקוביץ יש בעייה

דליה רביקוביץ, המשוררת הכרמלית, סוקרת תוכניות רדיו וטלו-ויזיה ב"שבוע" של "מעריב". בגליון האחרון — י"ד בשבט — דנה בתוכנית "מה השאלה" בנושא הר הבית. לא אבוא אתה חשבון מהצד הדתי שבנושא (כיאה למשוררת אוניברסלית היא פתוחה לכל הקדושות — לא קדושות חלילה — וקדושת הר הבית ליהודים אינה עולה אצלה כמובן, על קדושתה לאיסלם). גם לא נתווכח אתה בצד הפוליטי. היא מלגלת על מי שטוען שבלי שכם ויריחו אין לנו זכות ליפו וחיפה. לה די כמובן בשתי גדות הקישון והירקון. ניחא. אולם הערה אחת — לימודית פשוט — בנושא היסטורי, ואף פשוט מזה, אנציקלופדי, אני חייב להעיר, מכיוון שיש לה חשיבות לא רק לגביה. וכך היא כותבת:

"קוריוס קטן כדאי להזכיר בכל זאת. ח"כ בן אליעזר טען, שמסגדי הר הבית הם האחר השני בקדושתו למאמיני האיסלם ואילו במהדרות החדשות של ירדן הובעה הדעה שהאתר שלישי בקדושתו. עכשיו, לך דע למי להאמין."

קצת אקל עלייך, דליה, וזה לגמרי לא קשה עלי, מכיוון שזו אחת המקובלות וידועות, שאל-אקצה הוא שלישי לקדושה לאחר מכה ומדינה. אם במקרה גודמן לך להאזין ביומן השבוע בשבת לדעתו של פרופ' לואיס, המומחה לאיסלם ולמזה"ת, (בהנחה שאת עבריי-נית כמוני ופותרת רדיו בשבת) יכולת גם ללמוד על הספקות הרבים שהיו בקרב האיסלם והערבים לגבי קדושת המקום בכלל.

גם טעם קדושת המסגד בהר ודאי ידוע לך: משם הועלה מוחמד בחזון לילה לרקיע השביעי. אני מניח שחזון לילה שכזה קרוב יותר ללבה ודמיונה של משוררת מאשר העובדה הפרוזאית כל כך שקדושת ירושלים נקבעה לנו בעקבות כיבושה בידי דוד, והר הבית — אבוי. — אף נקנה בכסף מזומן ושני בתי מקדש עמדו בהר זה למעלה מאלף שנה ועליו נלחמו קנאים ואליו התפלל העם אלפי שנים. אך מה כל הפרווה הזו בעיני משוררת עבריינה בהשודאה למעוף החזוני של נביא האיסלם.

ייתכן מאוד שח"כ בן אליעזר יצליח בלי מאמץ מוגזם לשכנע את המוסלמים ואת הערבים שאכן זה מקום שני ולא שלישי לקדושה להם.

ואני משתתף בצערך, דליה, שהפעם נקלעת למצב מכיך ממש. כשאת נוטה להאמין יותר לגירסה של הדוכה היהודי מאשר לדובר הערבי מרבת עמון.